

Botanická záhrada otvorila novú kaviareň	2
Online, kosiceonline.sk, 25. 7. 2022, 13:11	
Muránska planina ako prvá dostala veľké územie bez zásahov človeka, ustúpil aj Boris Kollár	5
Online, dennikn.sk, 25. 7. 2022, 15:14	
Správy	19
Rozhlas, Správy, 25. 7. 2022, 15:40	
Doplnený prehľad udalostí na utorok 26. júla	20
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 25. 7. 2022, 17:00	
SENIORI SA VZDELÁVALI	22
Tlač, Hornonitrianske noviny, 26. 7. 2022	
KRÁTKE SPRÁVY Z NÁŠHO KRAJA: MESTÁ, OBCE A ULICE	24
Tlač, Trenčianske noviny, 26. 7. 2022	
BASKETBALOVÝ KLUB MLÁDEŽE JUBILUJE	27
Tlač, Žilinské noviny, 26. 7. 2022	
Detské univerzity na východe každoročne lákajú stovky žiakov	31
Online, kosiceonline.sk, 26. 7. 2022, 5:50	

Botanická záhrada otvorila novú kaviareň [✉](#)

📅 25. 7. 2022, 13:11, Zdroj: kosiceonline.sk [✉](#), Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 2 561 GRP: 0,06 OTS: 0,00 AVE: 437 Eur

Košice Spravodajstvo

Návštevnícke centrum malo problémy s verejným obstarávaním.

Vlani začala rozsiahla rekonštrukcia Botanickej záhrady **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Jej riaditeľ Pavol Mártonfi pre Rádio Košice uviedol, že minulý týždeň otvorili novú kaviareň, ktorá slúži ako návštevníkom, tak aj okoloidúcim:

„Zatiaľ v skúšobnej prevádzke sme pripravili pre návštevníkov možnosť túto kaviareň využívať a dúfame, že od augusta potom prejdeme na ostrú prevádzku,“ povedal Mártonfi s tým, že botanická záhrada ako pracovisko univerzity opravila viacero dôležitých častí budov:

„A to predovšetkým, čo sa týka zateplenia celej budovy a vyregulovania vykurovania a podobne. A túto kolaudáciu sme už urobili vo februári a celá táto rekonštrukcia bola hrazená z prostriedkov Európskej únie.“

Nová kaviareň slúži návštevníkom / TASR

Okrem kaviarne mala Botanická záhrada dostať aj vynovené návštevnícke centrum, ktorého otvorenie skomplikovali problémy s verejným obstarávaním.

„Keďže nejaké verejné obstarávanie pozdržalo celkové práce na návštevníckom centre, takže toto, žiaľ, bude možné otvoriť najneskôr v novembri, pretože je tam ešte množstvo prác na vytvorení celého zariadenia,“ dodal Mártonfi.

S novou kaviarňou má Botanická záhrada pre svojich návštevníkov pripravených zopár novíniek. Mártonfi pripomenul, že jednou z nich je aj projekt Sculpture Park, ktorý bol spustený minulý štvrtok (21.7.) v spolupráci s košickou galériou Vunu:

„Park sôch v botanickej záhrade, kde vystavuje sedem rôznych autorov a jedna autorka svoje sochárske diela. Tento projekt bol podporený cez projekt Košice 2.0 a prináša netradičné spojenie krásy prírody s krásou sochárskych diel. V najbližšom období ešte plánujeme koncerty v Botanickej záhrade, najbližšie 7. augusta koncert skvelého klaviristu Norberta Daniša.“

Autor: RÁDIO KOŠICE

Autor: Autor: RÁDIO KOŠICE

Botanická záhrada otvorila novú kaviareň

KOŠICE SPRAVODAJSTVO

KOŠICE ONLINE, Dnes | 12:37

Návštevnícke centrum malo problémy s verejným obstarávaním.

Vlani začala rozsiahla rekonštrukcia Botanickej záhrady Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Jej riaditeľ Pavol Mártonfi pre Rádio Košice uviedol, že minulý týždeň otvorili novú kaviareň, ktorá slúži ako návštevníkom, tak aj okoloidúcim:

„Zatiaľ v skúšobnej prevádzke sme pripravili pre návštevníkov možnosť túto kaviareň využívať a dúfame, že od augusta potom prejdeme na ostrú prevádzku,“ povedal Mártonfi s tým, že botanická záhrada ako pracovisko univerzity opravila viacero dôležitých častí budov:

„A to predovšetkým, čo sa týka zateplenia celej budovy a vyregulovania vykurovania a podobne. A túto kolaudáciu sme už urobili vo februári a celá táto rekonštrukcia bola hrazená z prostriedkov Európskej únie.“

Nová kaviareň slúži návštevníkom / TASR

Okrem kaviarne mala Botanická záhrada dostať aj **vynovené návštevnícke centrum**, ktorého otvorenie skomplikovali problémy s verejným obstarávaním.

„Keďže nejaké verejné obstarávanie pozdržalo celkové práce na návštevníckom centre, takže toto, žiaľ, bude možné otvoriť najneskôr v novembri, pretože je tam ešte množstvo prác na vytvorení celého zariadenia,“ dodal Mártonfi.

S novou kaviarňou má Botanická záhrada pre svojich návštevníkov pripravených zopár novinek. Mártonfi pripomenul, že jednou z nich je aj projekt **Sculpture Park**, ktorý bol spustený minulý štvrtok (21.7.) v spolupráci s košickou galériou Vunu:

*„Park sôch v botanickej záhrade, kde vystavuje sedem rôznych autorov a jedna autorka svoje sochárske diela. Tento projekt bol podporený cez projekt Košice 2.0 a prináša netradičné spojenie krásy prírody s krásou sochárskych diel. V najbližšom období ešte plánujeme **koncerty v Botanickej záhrade**, najbližšie 7. augusta koncert skvelého klaviristu Norberta Daniša.“*

Autor: RÁDIO KOŠICE

Muránska planina ako prvá dostala veľké územie bez zásahov človeka, ustúpil aj Boris Kollár

25. 7. 2022, 15:14, Zdroj: dennikn.sk, Vydavateľ: N Press, s.r.o., Autor: Soňa Mäkká, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 215 287 GRP; 4,78 OTS; 0,05 AVE; 1899 Eur

Samosprávy v minulosti iniciovali petíciu proti zonácii Muránskej planiny. Teraz čakajú, ako dopadnú ich projekty súvisiace s transformáciou národného parku.

Vláda v polovici júla schválila zonáciu Národného parku Muránska planina. Platíť začne 1. októbra 2022. O konečnú podobu zonácie sa viedli dlhé boje, podľa riaditeľa správy národného parku Jána Šmída je kompromisom. „Tento návrh umožní existovať v tomto regióne asi každému. Na druhej strane bude národný park plniť funkcie, ktoré plniť má.“

Väčšina našich národných parkov má jednotný, 3. stupeň ochrany, kde sa však môže ťažiť drevo. V rámci tohto územia ležia ostrovčeky rezervácií s vyššími stupňami ochrany. Zonácia delí park do ucelenejších väčších zón. Každá zóna má osobitne nastavený spôsob, akým sa územie bude využívať.

Najväčšie diskusie vzbudzovala rozloha bezzásahového územia. Tá doteraz predstavovala 13 percent rozlohy parku, zákon o ochrane prírody aj medzinárodné kritériá však požadujú minimálne 50 percent.

Výmera najprísnejšie chránených území sa v slovenských národných parkoch pohybuje od troch po 24 percent. Výnimkou je Tatranský národný park, kde je v bezzásahovom režime 57 percent, ide však najmä o skalnaté oblasti mimo lesných území. Muránska planina bude prvým národným parkom, kde sa ponechajú bez zásahu človeka rozľahlé plochy lesov.

Proti tomu protestovali najmä zástupcovia samospráv, na ktorých stranu sa pridal aj predseda parlamentu a líder Sme rodina Boris Kollár. Kollár chcel zonáciu parku zastaviť. Svoj odpor odôvodňoval obavami, že ľudia prídu o prácu, samosprávy o peniaze a región sa vyľudní. Minister životného prostredia Ján Budaj (OĽaNO) mu pripomenul, že záväzok mať národné parky s 50 percentami bezzásahového územia je v programovom vyhlásení vlády, ktoré podpísalo aj hnutie Sme rodina.

Predseda parlamentu neskôr označil roztržku za smiešnu. Vyhlásil, že hnutie podpísalo 50-percentnú bezzásahovú zónu a podporuje ministerstvo životného prostredia, no musia sa vyriešiť dosahy na ľudí v regióne. Kompromisom malo byť to, že podiel bezzásahovej zóny v parku zrazu neskočí [lock]zo súčasných 13 percent na 50, ale bude sa zvyšovať postupne v niekoľkých krokoch.

Prečítajte si

Z Muránskej planiny by mohol byť prvý národný park s novými pravidlami, brzdí to však nielen Boris Kollár

Ján Šmíd pripúšťa, že veľa ľudí sa so schválenou zonáciou nestotožňuje. „Niektoré mimovládne organizácie vyžadovali, aby bezzásahová zóna už teraz predstavovala 50 percent rozlohy národného parku. Na druhej strane stáli lesnícke organizácie, ktoré by chceli oveľa menej, dokonca požadovali, aby Muránska planina nebola národným parkom alebo aby sa jeho výmera znížila takmer o polovicu.“

Muránska planina splní medzinárodné kritériá v roku 2051

Slovensko má deväť národných parkov, no ani jeden nespĺňa medzinárodné kritériá pre túto kategóriu chráneného územia. Kľúčová je veľkosť spomínanej bezzásahovej zóny, kde človek neovplyvňuje prírodné procesy. Malo by to byť aspoň 50 percent, ideálne 75 percent územia parku.

Bezzásahom sa myslí najmä hospodárenie v lese, nie existencia turistických chodníkov. „Cieľom národného parku je ochrana a obnova prirodzených ekosystémov a sprostredkovanie tejto divočiny návštevníkom,“ vysvetľuje Ján Šmíd.

Muránska planina. Foto N – Andrej Sarvaš

Zo slovenských národných parkov mali doteraz zonáciu len Pieninský národný park a Slovenský raj. V nich sa však zonácia robila pred novelou zákona o ochrane prírody, ktorá stanovila prísnejšie parametre. Novela hovorí, že ak národné parky prejdú zonáciou, tak sa bezzásahová zóna A spravidla ustanoví najmenej na polovici územia parku.

Slovo spravidla je v prípade Muránskej planiny kľúčové. Po prvom októbri bude v najprísnejšej zóne A 41 percent výmery národného parku. Platíť tam bude 5., teda najvyšší stupeň ochrany.

Park bude mať ďalej zónu B so 4. stupňom ochrany, čo povoľuje určité lesnícke zásahy. Tie sa však môžu robiť iba s cieľom zlepšiť drevinové zloženie a štruktúru lesa na stav čo najbližší prírodnému lesu, ako aj s cieľom robiť špecifický manažment podľa toho, čo si ktoré druhy alebo biotopy vyžadujú. Mnohé rezervácie s lúčnym či sutinovým charakterom majú 4. stupeň ochrany preto, aby v nich bolo možné kosieť či odstraňovať náletové drevinu a vďaka tomu sa tam zachovali vzácne rastliny, motýle a podobne.

Muránska planina s bralom Cigánka, kde sa nachádza Muránsky hrad. Foto – Tomáš Trstenský

Od 1. januára 2031 je naplánované preradenie časti zóny B do zóny A, ktorú potom bude tvoriť 47 percent územia národného parku. Zvyšok zóny B sa do zóny A preradí k 1. januáru 2051. Územie bez zásahov tak napokon bude tvoriť vyše 67 percent územia národného parku.

Rozdelenie zóny B na podzóny je podľa ministerstva životného prostredia výsledkom série rokovaní s dotknutými stranami priamo v regióne a zohľadňuje aj sociálny a ekonomický rozmer transformácie regiónu Národného parku Muránska planina.

V zóne C sa bude bežne hospodáriť, v zóne D sa nachádzajú zastavané územia.

Rozloha národného parku sa zmenšila

Z doterajšieho územia národného parku vypadlo pomerne veľké územie – pramenná oblasť Rimavy severne od Tisovca. Podľa Jána Šmída je v tejto časti veľa laznických osídlení, historicky sa toto územie dlhodobo poľnohospodársky využíva a správa parku chce, aby sa to zachovalo. Zároveň však nemôže prísť o ochranu, keďže je súčasťou siete území Natura 2000. „Navrhli sme vyhlásiť ho za chránený areál, tento zámer už bol aj zverejnený. Ostane tam 3. stupeň ochrany ako doteraz, pre vlastníkov sa nič nemení.“

Do národného parku, naopak, pribudli prirodzené lesné ekosystémy v masíve Hradovej. Časť z nich už v národnom parku ležala. V novopridanej lokalite sa okrem iného vyskytuje lykovec muránsky, symbol národného parku, ktorý rastie len na tomto mieste. Je to jediná lokalita s lykovcom, ktorá bola doteraz mimo národného parku.

Lykovec muránsky. Foto – Drahoš Blanár

V ochrannom pásme národného parku by mal pribudnúť chránený areál Homola so 4. stupňom ochrany. Ide tiež o územie európskeho významu, ktoré doteraz nebolo v národnej sústave chránených území. Je tam jaskyňa so zaujímavým výskytom netopierov a rastliny naviazané na teplé a suché prostredie.

Chráneným areálom sa má stať aj Tisovský kras a Stolica.

Keďže národný park má schválenú zonáciu, v rámci reformy ochrany prírody bude spravovať všetky štátne lesné pozemky na svojom území. Doteraz mal v správe len rezervácie so 4. a 5. stupňom ochrany, plus tie pozemky s tretím stupňom, do ktorých aspoň sčasti zasahovala rezervácia. Zonácia začne platiť od 1. októbra, štátne lesné pozemky v 3. stupni ochrany prejdú pod správu parku do troch mesiacov.

Muránska planina je národný park, kde väčšinu územia vlastní štát, manažovať tak bude zhruba 87 percent jeho rozlohy. K osemnástim lesníkom, ktorí už do parku prešli zo štátneho podniku Lesy SR, im potom pribudnú ešte traja alebo štyria.

Pre turistov sa mení len málo

V národnom parku je povolené bivakovať, teda prenocovať v stane alebo bez neho a bez zakladania ohňa. Podmienkou je, že to musí byť do 100 metrov od turistického chodníka a nesmie to byť v rezerváciách. Keďže v parku už nebudú rezervácie, ale zóny, správa parku bude musieť upraviť návštevný poriadok a rezervácie nahradiť zónou A.

Tá sa rozšíri, takže rozloha územia, kde sa dá takto prenocovať, sa zmenší. Riaditeľ národného parku Ján Šmíd však hovorí, že to využíva zanedbateľné množstvo ľudí, pretože na planine nie je voda. Ľudia radšej prespia na chate alebo na miestach vyhradených na stanovanie, ktoré sú tri.

Žiadne turistické chodníky rušiť nebudú, naďalej platia aj lokality, kde sa dá pohybovať mimo turistických chodníkov.

Prečítajte si

So zonáciou Muránskej planiny už súhlasí aj Boris Kollár, má však prebehnúť postupne

Samosprávy prešli od odporu k vyčkávaniu

Najväčším sídlom v národnom parku je mesto Tisovec. Podľa posledného sčítania obyvateľov tam žije 3720 obyvateľov, pred dvadsiatimi rokmi ich bolo 4200.

Mesto Tisovec a ďalšie dotknuté samosprávy a subjekty odovzdali v roku 2020 na úrade vlády petíciu Zastavme netransparentnú zonáciu NP Muránska planina. Podpísalo ju vyše 7000 ľudí. Obávali sa, že rozšírenie bezzásahového režimu na úkor súčasných hospodárskych lesov spôsobí okamžité zvýšenie nezamestnanosti v regióne s tradíciou práce v lesnom hospodárstve.

Primátorka Tisovca Irena Milecová (KDH) kritizovala aj zlyhávajúcu komunikáciu zo strany štátu. Pôvodne sa totiž rokovalo o inom návrhu zonácie s menšou, osemnásťpercentnou bezzásahovou zónou. So samosprávami tento nový návrh neprebrali, podľa primátorky ho dostali len emailovou poštou. Následne odvolal vtedajší riaditeľ Štátnej ochrany prírody SR z postu riaditeľa národného parku Milana Boroša. Dôvodom bola údajne práve napätá situácia v regióne súvisiaca so zonáciou Muránskej planiny. Novým riaditeľom sa stal Ján Šmídt, lesník a ekológ, ktorý už predtým na správe parku pracoval.

Prečítajte si

Riaditeľ Národného parku Muránska planina: Cestou je turizmus, nie lesné hospodárstvo

Podľa primátorky Milecovej sú vzťahy s aktuálnym vedením národného parku korektné. „Pravidelne volám pána riaditeľa národného parku na zasadnutia mestského zastupiteľstva, aby občanom aj poslancom vysvetlil, čo sa pripravuje a ako sa nás to bude dotýkať.“

Zonáciu zatiaľ Irena Milecová veľmi hodnotiť nechcela. „Mesto sa muselo prispôbiť novej verzii. Zatiaľ pozitíva pre občanov nevidím, ani návaly turistov. Uvidíme, ako to bude ďalej so zamestnanosťou, kde je skôr opačný trend. Prejde možno 10 – 15 rokov, kým budeme vidieť efekt zonácie a občania budú z toho profitovať.“

Mesto Tisovec podalo tento rok dva projekty v rámci výzvy zameranej na podporu rozvojových projektov, ktoré súvisia s transformáciou regiónov Národného parku Muránska planina, ako aj Národného parku Poloniny. Peniaze prídu z plánu obnovy, projekty musia byť zamerané na ochranu prírody, mäkký turizmus, zadržiavanie vody v krajine či prírode blízke obhospodarovanie lesa.

Samota Krátke v ochrannom pásme Národného parku Muránska planina. Foto – Soňa Mäkká

Jedným z projektov je oprava asfaltovej cesty, ktorá je prístupovou cestou k náučnému chodníku na Hradovú. Vedie súbežne s cestou 1. triedy, ktorá je však úzka a frekventovaná, nevhodná pre cyklistov aj peších turistov. Sanovať treba aj svah zosúvajúci sa z Hradovej. Hradová je exponovaný skalný hrebeň nad Tisovcom, z turistického hľadiska ide o veľmi atraktívnu lokalitu .

Druhý projekt je revitalizácia areálu minerálneho prameňa Šťavica. Tá sa už začala, mesto potrebuje dotiahnuť ďalšie veci. „Opraviť amfiteáter, v areáli vysádzame stromy, navrhli sme podzemnú nádrž na dažďovú vodu,“ vymenúva primátorka. Vytvoriť chcú aj dažďové jazierko, v ďalšej etape je naplánovaná lezecká stena, ktorá je už predpripravená. „Ak by sa to podarilo, bolo by to pre región prínosom. Chodia tam občania nielen z nášho okresu, ale aj z okresov Revúca a Brezno.“ Tisovec pred podaním projektov komunikoval aj s ostatnými starostami obcí v národnom parku, kto chce čo podávať, aby to malo význam pre občanov aj návštevníkov a bolo to v súlade s poslaním národného parku.

Vyhodnotenie má byť tento rok v septembri „Som zvedavá, či nám to prejde, aj tam sa ukáže, na čo bude tých osem miliónov využitých. Potom sa môžem vyjadriť k tomu, aký prínos aspoň sčasti má národný park pre mesto a ostatné obce,“ uzatvára Irena Milecová.

Bývalý riaditeľ národného parku považuje zonáciu za dobrú

Marcel Uhrin je bývalý riaditeľ Správy Národného parku Muránska planina. Vyučuje na Prírodovedeckej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Schválená zonácia je podľa neho prvým príkladom, keď sa slovenský národný park približuje modernému štandardu. „Zonácia je pripravená profesionálne, v skutočnosti rovnakým tímom odborníkov ako zonácia z roku 2020, ktorá však bola poznačená osobnými ambíciami vtedajšieho riaditeľa správy národného parku bez rešpektovania požiadaviek najdôležitejších lokálnych aktérov.“

Zonácia podľa Uhrina odstránila najväčšie rozpory a dá sa považovať za konsenzuálnu a kompromisnú, rešpektuje však prírodné hodnoty územia a otvára priestor na ďalšie zlepšovanie jeho ochrany.

Bývalý riaditeľ považuje za správne aj zmenšenie rozlohy národného parku a postupné rozširovanie bezzásahovej zóny. „Z územia národného parku ‚vypadli‘ lokality, ktoré buď mali nižšie prírodné hodnoty, alebo boli extenzívne obhospodarované bez potenciálu docieľiť prírodnejší stav. Postupné pridávanie zón B1 a B2 do zóny A je v súlade s modernou praxou dynamickej ochrany prírody. Nastavené časové periódy umožnia legálny a na dátach založený manažment smerujúci na lesných pozemkoch k prírodnému lesu.“

Za hendikep procesu zonácie považuje Uhrin to, že pod národný park neprešla správa chovu koní na Muránskej planine, čo je však dôsledok legislatívnych prekážok.

Jazda na koni patrí k neodmysliteľným aktivitám na Muránskej planine. Foto – Tomáš Trstenský

Národný park Muránska planina patrí medzi naše najmladšie národné parky. Vyhlásili ho v roku 1997. Leží na rozhraní stredného a východného Slovenska v okresoch Revúca, Brezno a Rimavská Sobota.

Muránska planina je unikátna ako jedno z dvoch slovenských území s klasickým planinovým krasom. Nachádza sa tam množstvo významných jaskýň.

Vyskytuje sa tu množstvo endemitov, teda druhov rastlín alebo zvierat, ktoré na inom mieste nežijú. Napríklad spomínaný lykovec muránsky – ružovo kvitnúca rastlina, ktorá je pozostatkom treťohorného obdobia. Muránska planina je aj jediným miestom v strednej Európe, kde sa potvrdilo rozmnožovanie najvzácnejšieho netopiera Európy raniaka obrovského. Obýva stromy v pralesoch svahov planiny.

Muránska planina predstavuje aj významnú súčasť jadrovej časti populácie hlucháňa. Ministerstvo životného prostredia predpokladá, že aj vďaka schváleniu tejto zonácie sa Slovensku podarí vyhnúť pokute v prehranom súdnom spore na Európskom súdnom dvore, ktorý sa týkal práve ochrany hlucháňa.

Technickým klenotom NP Muránska planina je ozubnicová železnica z Tisovca do Pohronskej Polhory. Foto: Tomáš Trstenský

Autor: Soňa Mäkká

25. júla 2022 17:14 [Ochrana prírody](#) [Príroda](#) [Životné prostredie](#)

Muránska planina ako prvá dostala veľké územie bez zásahov človeka, ustúpil aj Boris Kollár

SOŇA MÁČKOVÁ

+ Zapnúť články e-mailom

Technickým klenotom NP Muránska planina je ozubnicová železnica z Tisovca do Pohronskej Polhory. Foto Tomáš Trstenský

Samosprávy v minulosti iniciovali petíciu proti zonácii Muránskej planiny. Teraz čakajú, ako dopadnú ich projekty súvisiace s transformáciou národného parku.

Vláda v polovici júla schválila zonáciu Národného parku Muránska

planina. Platíť začne 1. októbra 2022. O konečnú podobu zonácie sa viedli dlhé boje, podľa riaditeľa správy národného parku Jána Šmída je kompromisom. „Tento návrh umožní existovať v tomto regióne asi každému. Na druhej strane bude národný park plniť funkcie, ktoré plniť má.“

Väčšina našich národných parkov má jednotný, 3. stupeň ochrany, kde sa však môže ťažiť drevo. V rámci tohto územia ležia ostrovčeky rezervácií s vyššími stupňami ochrany. Zonácia delí park do ucelenejších väčších zón. Každá zóna má osobitne nastavený spôsob, akým sa územie bude využívať.

Najväčšie diskusie vzbudzovala rozloha bezzásahového územia. Tá doteraz predstavovala 13 percent rozlohy parku, zákon o ochrane prírody aj medzinárodné kritériá však požadujú minimálne 50 percent.

[Aktivujte si Zelený newsfilter o klimatickej zmene, jej vplyve na ekonomiku a životný štýl. Posielame každý štvrtok.]

Výmera najprísnejšie chránených území sa v slovenských národných parkoch pohybuje od troch po 24 percent. Výnimkou je Tatranský národný park, kde je v bezzásahom režime 57 percent, ide však najmä o skalnaté oblasti mimo lesných území. Muránska planina bude prvým národným parkom, kde sa ponechajú bez zásahu človeka rozľahlé plochy lesov.

Proti tomu protestovali najmä zástupcovia samospráv, na ktorých stranu sa pridali aj predseda parlamentu a líder Sme rodina Boris Kollár. Kollár chcel zonáciu parku zastaviť. Svoj odpor odôvodňoval obavami, že ľudia prídu o prácu, samosprávy o peniaze a región sa vyľudní. Minister životného prostredia Ján Budaj (OĽaNO) mu pripomenul, že záväzok mať národné parky s 50 percentami bezzásahového územia je v programovom vyhlásení vlády, ktoré podpísalo aj hnutie Sme rodina.

Predseda parlamentu neskôr označil roztržku za smiešnu. Vyhlásil, že hnutie podpísalo 50-percentnú bezzásahovú zónu a podporuje ministerstvo životného prostredia, no musia sa vyriešiť dosahy na ľudí v regióne. Kompromisom malo byť to, že podiel bezzásahovej zóny v parku zrazu neskočí zo súčasných 13 percent na 50, ale bude sa zvyšovať postupne v niekoľkých krokoch.

Prečítajte si

Z Muránskej planiny by mohol byť prvý národný park s novými

pravidlami, brzdí to však nielen Boris Kollár

Ján Šmídt pripúšťa, že veľa ľudí sa so schválenou zonáciou nestotožňuje. „Niektoré mimovládne organizácie vyžadovali, aby bezzásahová zóna už teraz predstavovala 50 percent rozlohy národného parku. Na druhej strane stáli lesnícke organizácie, ktoré by chceli oveľa menej, dokonca požadovali, aby Muránska planina nebola národným parkom alebo aby sa jeho výmera znížila takmer o polovicu.“

Muránska planina splní medzinárodné kritériá v roku 2051

Slovensko má deväť národných parkov, no ani jeden nespĺňa medzinárodné kritériá pre túto kategóriu chráneného územia. Kľúčová je veľkosť spomínanej bezzásahovej zóny, kde človek neovplyvňuje prírodné procesy. Malo by to byť aspoň 50 percent, ideálne 75 percent územia parku.

Bezzásahom sa myslí najmä hospodárenie v lese, nie existencia turistických chodníkov. „Cieľom národného parku je ochrana a obnova prirodzených ekosystémov a sprostredkovanie tejto divočiny návštevníkom,“ vysvetľuje Ján Šmídt.

Zo slovenských národných parkov mali doteraz zonáciu len Pieninský národný park a Slovenský raj. V nich sa však zonácia robila pred novelou zákona o ochrane prírody, ktorá stanovila prísnejšie parametre. Novela hovorí, že ak národné parky prejdú zonáciou, tak sa bezzásahová zóna A spravidla ustanoví najmenej na polovici územia parku.

Slovo spravidla je v prípade Muránskej planiny kľúčové. Po prvom októbri bude v najprísnejšej zóne A 41 percent výmery národného parku. Platí tam bude 5., teda najvyšší stupeň ochrany.

Park bude mať ďalej zónu B so 4. stupňom ochrany, čo povoľuje určité lesnícke zásahy. Tie sa však môžu robiť iba s cieľom zlepšiť drevinové zloženie a štruktúru lesa na stav čo najbližší prírodnému lesu, ako aj s cieľom robiť špecifický manažment podľa toho, čo si ktoré druhy alebo biotopy vyžadujú. Mnohé rezervácie s lúčnym či sutinovým charakterom majú 4. stupeň ochrany preto, aby v nich bolo možné kosiť či odstraňovať náletové dreviny a vďaka tomu sa tam zachovali vzácne rastliny, motýle a podobne.

Muránska planina s bralom Cigánka, kde sa nachádza Muránsky hrad. Foto – Tomáš Trstenský

Od 1. januára 2031 je naplánované preradenie časti zóny B do zóny A, ktorú potom bude tvoriť 47 percent územia národného parku. Zvyšok zóny B sa do zóny A preradí k 1. januáru 2051. Územie bez zásahov tak napokon bude tvoriť vyše 67 percent územia národného parku.

Rozdelenie zóny B na podzóny je podľa ministerstva životného prostredia výsledkom série rokovaní s dotknutými stranami priamo v regióne a zohľadňuje aj sociálny a ekonomický rozmer transformácie regiónu Národného parku Muránska planina.

V zóne C sa bude bežne hospodáriť, v zóne D sa nachádzajú zastavané územia.

Rozloha národného parku sa zmenšila

Z doterajšieho územia národného parku vypadlo pomerne veľké územie – pramenná oblasť Rimavy severne od Tisovca. Podľa Jána Šmídta je v tejto časti veľa lazníckych osídlení, historicky sa toto územie dlhodobo poľnohospodársky využíva a správa parku chce, aby sa to zachovalo. Zároveň však nemôže prísť o ochranu, keďže je súčasťou siete území Natura 2000. „Navrhli sme vyhlásiť ho za chránený areál, tento zámer už bol aj zverejnený. Ostane tam 3. stupeň ochrany ako doteraz, pre vlastníkov sa nič nemení.“

Do národného parku, naopak, pribudli prirodzené lesné ekosystémy v masíve Hradovej. Časť z nich už v národnom parku ležala.

V novopridanej lokalite sa okrem iného vyskytuje lykovec muránsky, symbol národného parku, ktorý rastie len na tomto mieste. Je to jediná lokalita s lykovcom, ktorá bola doteraz mimo národného parku.

Lykovec muránsky. Foto – Drahoš Blanár

V ochrannom pásme národného parku by mal pribudnúť chránený areál Homola so 4. stupňom ochrany. Ide tiež o územie európskeho významu, ktoré doteraz nebolo v národnej sústave chránených území. Je tam jaskyňa so zaujímavým výskytom netopierov a rastliny naviazané na teplé a suché prostredie.

Chráneným areálom sa má stať aj Tisovský kras a Stolica.

Keďže národný park má schválenú zonáciu, v rámci reformy ochrany prírody bude spravovať všetky štátne lesné pozemky na svojom území. Doteraz mal v správe len rezervácie so 4. a 5. stupňom ochrany. Zonácia začne platiť od 1. októbra., štátne lesné pozemky v 3. stupni ochrany prejdú pod správu parku do troch mesiacov.

Muránska planina je národný park, kde väčšinu územia vlastní štát, manažovať tak bude zhruba 87 percent jeho rozlohy. K osemnástim lesníkom, ktorí už do parku prešli zo štátneho podniku Lesy SR, im potom pribudnú ešte traja alebo štyria.

Pre turistov sa mení len málo

V národnom parku je povolené bivakovať, teda prenocovať v stane alebo bez neho a bez zakladania ohňa. Podmienkou je, že to musí byť do 100 metrov od turistického chodníka a nesmie to byť v rezerváciách. Keďže v parku už nebudú rezervácie, ale zóny, správa parku bude musieť upraviť návštevný poriadok a rezervácie nahradiť zónou A.

Tá sa rozšíri, takže rozloha územia, kde sa dá takto prenocovať, sa zmenší. Riaditeľ národného parku Ján Šmídť však hovorí, že to využíva zanedbateľné množstvo ľudí, pretože na planine nie je voda. Ľudia radšej prespia na chate alebo na miestach vyhradených na stanovanie, ktoré sú tri.

Žiadne turistické chodníky rušiť nebudú, naďalej platia aj lokality, kde sa

dá pohybovať mimo turistických chodníkov.

Prečítajte si

So zonáciou Muránskej planiny už súhlasí aj Boris Kollár, má však prebehnúť postupne

Samosprávy prešli od odporu k vyčkávaniu

Najväčším sídlom v národnom parku je mesto Tisovec. Podľa posledného sčítania obyvateľov tam žije 3720 obyvateľov, pred dvadsiatimi rokmi ich bolo 4200.

Mesto Tisovec a ďalšie dotknuté samosprávy a subjekty odovzdali v roku 2020 na úrade vlády petíciu *Zastavme netransparentnú zonáciu NP Muránska planina*. Podpísalo ju vyše 7000 ľudí. Obávali sa, že rozšírenie bezzásahového režimu na úkor súčasných hospodárskych lesov spôsobí okamžité zvýšenie nezamestnanosti v regióne s tradíciou práce v lesnom hospodárstve.

Primátorka Tisovca Irena Milecová (KDH) kritizovala aj zlyhávajúcu komunikáciu zo strany štátu. Pôvodne sa totiž rokovalo o inom návrhu zonácie s menšou, osemnásťpercentnou bezzásahovou zónou. So samosprávami tento nový návrh neprebrali, podľa primátorky ho dostali len emailovou poštou. Následne odvolal vtedajší riaditeľ Štátnej ochrany prírody SR z postu riaditeľa národného parku Milana Boroša. Dôvodom bola údajne práve napätá situácia v regióne súvisiaca so zonáciou Muránskej planiny. Novým riaditeľom sa stal Ján Šmídt, lesník a ekolog, ktorý už predtým na správe parku pracoval.

Prečítajte si

Riaditeľ Národného parku Muránska planina: Cestou je turizmus, nie lesné hospodárstvo

Podľa primátorky Milecovej sú vzťahy s aktuálnym vedením národného parku korektné. „Pravidelne volám pána riaditeľa národného parku na zasadnutia mestského zastupiteľstva, aby občanom aj poslancom vysvetlil, čo sa pripravuje a ako sa nás to bude dotýkať.“

Zonáciu zatiaľ Irena Milecová veľmi hodnotiť nechcela. „Mesto sa muselo prispôbiť novej verzii. Zatiaľ pozitíva pre občanov nevidím, ani návaly turistov. Uvidíme, ako to bude ďalej so zamestnanosťou, kde je

skôr opačný trend. Prejde možno 10 – 15 rokov, kým budeme vidieť efekt zonácie a občania budú z toho profitovať.”

Mesto Tisovec podalo tento rok dva projekty v rámci výzvy zameranej na podporu rozvojových projektov, ktoré súvisia s transformáciou regiónov Národného parku Muránska planina, ako aj Národného parku Poloniny. Peniaze prídu z plánu obnovy, projekty musia byť zamerané na ochranu prírody, mäkký turizmus, zadržiavanie vody v krajine či prírode blízke obhospodarovanie lesa.

Samota Krátke v ochrannom pásme Národného parku Muránska planina. Foto – Soňa Mäkká

Jedným z projektov je oprava asfaltovej cesty, ktorá je prístupovou cestou k náučnému chodníku na Hradovú. Vedie súbežne s cestou 1. triedy, ktorá je však úzka a frekventovaná, nevhodná pre cyklistov aj peších turistov. Sanovať treba aj svah zosúvajúci sa z Hradovej. Hradová je exponovaný skalný hrebeň nad Tisovcom, z turistického hľadiska ide o veľmi atraktívnu lokalitu.

Druhý projekt je revitalizácia areálu minerálneho prameňa Štávica. Tá sa už začala, mesto potrebuje dotiahnuť ďalšie veci. „Opraviť amfiteáter, v areáli vysádzame stromy, navrhli sme podzemnú nádrž na dažďovú vodu,” vymenúva primátorka. Vytvoriť chcú aj dažďové jazierko, v ďalšej etape je naplánovaná lezecká stena, ktorá je už predpripravená. „Ak by sa to podarilo, bolo by to pre región prínosom. Chodia tam občania

nielen z nášho okresu, ale aj z okresov Revúca a Brezno.“ Tisovec pred podaním projektov komunikoval aj s ostatnými starostami obcí v národnom parku, kto chce čo podávať, aby to malo význam pre občanov aj návštevníkov a bolo to v súlade s poslaním národného parku.

Vyhodnotenie má byť tento rok v septembri „Som zvedavá, či nám to prejde, aj tam sa ukáže, na čo bude tých osem miliónov využitých. Potom sa môžem vyjadriť k tomu, aký prínos aspoň sčasti má národný park pre mesto a ostatné obce,“ uzatvára Irena Milecová.

Bývalý riaditeľ národného parku považuje zonáciu za dobrú

Marcel Uhrin je bývalý riaditeľ Správy Národného parku Muránska planina. Vyučuje na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Schválená zonácia je podľa neho prvým príkladom, keď sa slovenský národný park približuje modernému štandardu. „Zonácia je pripravené profesionálne, v skutočnosti rovnakým tímom odborníkov ako zonácia z roku 2020, ktorá však bola poznačená osobnými ambíciami vtedajšieho riaditeľa správy národného parku bez rešpektovania požiadaviek najdôležitejších lokálnych aktérov.“

Zonácia podľa Uhrina odstránila najväčšie rozpory a dá sa považovať za konsenzuálnu a kompromisnú, rešpektuje však prírodné hodnoty územia a otvára priestor na ďalšie zlepšovanie jeho ochrany.

Bývalý riaditeľ považuje za správne aj zmenšenie rozlohy národného parku a postupné rozširovanie bezzásahovej zóny. „Z územia národného parku ‚vypadli‘ lokality, ktoré buď mali nižšie prírodné hodnoty, alebo boli extenzívne obhospodarované bez potenciálu docieľiť prírodnejší stav. Postupné pridávanie zón B1 a B2 do zóny A je v súlade s modernou praxou dynamickej ochrany prírody. Nastavené časové periódy umožnia legálny a na dátach založený manažment smerujúci na lesných pozemkoch k prírodnému lesu.“

Za hendikep procesu zonácie považuje Uhrin to, že pod národný park neprešla správa chovu koní na Muránskej planine, čo je však dôsledok legislatívnych prekážok.

Jazda na koni patrí k neodmysliteľným aktivitám na Muránskej planine. Foto – Tomáš Trstenský

Národný park Muránska planina patrí medzi naše najmladšie národné parky. Vyhlásili ho v roku 1997. Leží na rozhraní stredného a východného Slovenska v okresoch Revúca, Brezno a Rimavská Sobota.

Muránska planina je unikátna ako jedno z dvoch slovenských území s klasickým planinovým krasom. Nachádza sa tam množstvo významných jaskýň.

Vyskytuje sa tu množstvo endemitov, teda druhov rastlín alebo zvierat, ktoré na inom mieste nežijú. Napríklad spomínaný lykovec muránsky – ružovo kvitnúca rastlina, ktorá je pozostatkom treťohorného obdobia. Muránska planina je aj jediným miestom v strednej Európe, kde sa potvrdilo rozmnožovanie najvzácnejšieho netopiera Európy raniaka obrovského. Obýva stromy v pralesoch svahov planiny.

Muránska planina predstavuje aj významnú súčasť jadrovej časti populácie hlucháňa. Ministerstvo životného prostredia predpokladá, že aj vďaka schváleniu tejto zonácie sa Slovensku podarí vyhnúť pokute v prehranom súdnom spore na Európskom súdnom dvore, ktorý sa týkal práve ochrany hlucháňa.

Máte pripomienku alebo ste našli chybu? Prosíme, napíšte na pripomienky@dennikn.sk.

ZDIELAŤ ODOMKNÚŤ ČÍTAŤ NESKÔR

Správy [↗](#)

☐ 25. 7. 2022, 15:40, Relácia: **Správy**, Stanica: **Rádio Širava**, Vydavateľ: **POWER DEVELOPMENT s. r. o.**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

[strojový prepis] .... *Koncom leta je naplánovaná aj výstavba skejt parku pri gymnáziu Ludovíta Štúra v Michalovciach. Gymnazisti vo Veľkých Kapušanoch sa zas budú mať, sa zas môžu tešiť z vynovených a vynoveného laboratória chémie. Aktuálne prechádza rekonštrukciou a jeden blok študentského domova **univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** na medickej ulici pozostáva z úpravy...*

Doplnený prehľad udalostí na utorok 26. júla [📄](#)

📅 25. 7. 2022, 17:00, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: **Tlačová agentúra Slovenskej republiky**, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Vedúci vydania:

predpoludním: L. Ivanková

popoludní: L. Bittner

Službukonajúci technik: 0905/505 721

E - mail: domred@tasr.sk, tel.: 59 21 04 58

dispecing@tasr.sk, tel.: 0905 282 190

08.10 Univerzita bez hraníc

Podujatie Lekárskej fakulty vo forme denného tábora. Fakultu navštívia deti zo základných škôl.

Košice, **UPJŠ**, Lekárska fakulta

Text, Zvuk

09.00 Výstava genetických zdrojov rastlín

Výstava a prehliadka experimentálnych parceliek genetických zdrojov marhúľ, broskýň, liečivých rastlín a strukovín. Súčasťou bude aj degustácia ovocia a bylinkových čajov, poradenstvo v oblasti pestovania týchto plodín.

Piešťany, Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum, Výskumný ústav rastlinnej výroby, Bratislavská cesta 122

Text

09.00 Brífingy pri príležitosti odovzdania projektov sokolovne a ihriska

Brífingy k odovzdaniu projektu „Revitalizácia exteriéru Sokolovne – park“ a odovzdávaniu rozšíreného detského ihriska na Kunovskej priehrade.

09.00 h - brífing k projektu parku

Senica, areál Múzea Senica

10.00 h - prestrihnutie pásky pri ihrisku

Senica, Kunovská priehrada

Text, Zvuk

10.30 Novinárska projekcia českej komédie Striedavka

Novinárska projekcia bude bez účasti tvorivého tímu a hercov.

Bratislava, kino Lumiére, kinosála K4, Špitálska ulica 4

Text

14.00 Privítanie ovečiek v meste - ekologické kosačky

Verejnoprospešné služby v meste obohatia o ovce, o ktoré sa starajú klienti zariadenia sociálnych služieb Jasanima - DSS.

Rožňava, park vedľa Obchodnej akadémie, Akademika Hronca 8

Text

17.00 Rokovanie ministrov ZV SR I. Korčoka a Nemecka A. Baerbockovej + TK o 17.30 h

17.00 h - ministerku Annalenu Baerbockovú privíta minister Ivan Korčok

- fototermin

17.30 h - podpísanie Deklarácie o prehĺbenom dialógu medzi SR a NSR

17.30 h - TK ministerky Annaleny Baerbockovej a ministra Ivana Korčoka

Bratislava, MZVaEZ SR, Palugyayov palác, pivnica, Pražská ulica 1

Text, Video, Zvuk, Foto, Live

Informatívna správa ŠÚ SR o:

- demografii - počet zomretých a príčiny úmrtí v SR v júni 2022

Text

Správy ekonomického charakteru vydá ekonomická redakcia TASR.

lt kh

Autor: KH

SENIORI SA VZDELÁVALI

26. 7. 2022, Zdroj: **Hornonitranske noviny**, Strana: 4, Vydavateľ: **Petit Press, a.s.**, Autor: **TASR**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Dosah: 203 116 GRP: 4,51 OTS: 0,05 AVE: 198 Eur

Rubrika: VÝHRA TÝŽDŇA

Takmer deväť desiatok seniorov z Trenčianskeho samosprávneho kraja (TSK) získalo osvedčenie o absolvovaní školenia digitálnej zručnosti. Informoval o tom predseda trenčianskej organizácie Jednoty dôchodcov na Slovensku (JDS) Ján Skyba. S projektom na zdokonalenie digitálnych zručností seniorov prišla JDS v spolupráci s Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie (MIRRI) SR. Priestory na projekt poskytla Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka (TnUAD) v Trenčíne, jedno zo školení sa uskutočnilo aj v Považskej Bystrici. „Odbornú literatúru poskytol autorský kolektív **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Po 15 hodinách vysvetľovania a oboznamovania sa s počítačom je teraz na senioroch, ako budú nadobudnuté vedomosti rozvíjať a zdokonaľovať. Vyvrcholením školenia digitálnych zručností bolo odovzdávanie osvedčení o absolvovaní školenia,“ uviedol Skyba.

ilustr. foto: pixabay

Autor: (TASR)

VÝHRA TÝŽDŇA SENIORI SA VZDELÁVALI

Takmer deväť desiatok seniorov z Trenčianskeho samosprávneho kraja (TSK) získalo osvedčenie o absolvovaní školenia digitálnej zručnosti. Informoval o tom predseda trenčianskej organizácie Jednoty dôchodcov na Slovensku (JDS) Ján Škyba. S projektom na zdokonalenie digitálnych zručností seniorov prišla JDS v spolupráci s Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie (MIRRI) SR. Priestory na projekt poskytla Trenčian-

ska univerzita Alexandra Dubčeka (TNUAD) v Trenčíne, jedno zo školení sa uskutočnilo aj v Považskej Bystrici. „Odbornú literatúru poskytol autorský kolektív Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Po 15 hodinách vysvetľovania a oboznamovania sa s počítačom je teraz na senioroch, ako budú nadobudnuté vedomosti rozvíjať a zdokonaľovať. Vyvrcholením školenia digitálnych zručností bolo odovzdávanie osvedčení o absolvovaní školenia,“ uviedol Škyba. [TASR]

Ilustr. foto: poababy

PREHRA TÝŽDŇA OPĀT NAJHORŠÍ V KRAJI

Priemerná evidovaná miera nezamestnanosti stúpila v júni v Trenčianskom samosprávnom kraji (TSK) medzi mesačne o 0,09 % na úroveň 3,86 %. Informovalo o tom Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny na svojej webovej stránke. Najvyššia miera nezamestnanosti v TSK bola v júni v okrese Prievidza, kde dosiahla úroveň 5,34 %. Na-

sledovali okresy Považská Bystrica (4,62 %), Bánovce nad Bebravou (4,11 %), Myjava (3,71 %), Partizánske (3,65 %), Púchov (3,50 %), Nové Mesto nad Váhom (3,34 %), Ilava (2,64 %) a Trenčín (2,59 %). Na Slovensku klesla miera nezamestnanosti v júni o 0,07 % na úroveň 6,28 %. Najvyššia bola v okrese Rimavská Sobota (19,16 %), najnižšia v okrese Bratislava V (2,52 %). [TASR]

Ilustr. foto: archív SME

PRINÁŠAME PÄŤ TIPOV, AKO ZVLÁDNUŤ VYSOKÉ TEPLoty

Hoci si väčšina ľudí spája leto najmä s príjemnými aktivitami, pri vysokých teplotách by sme mali byť opatrní.

Telo by nemalo byť horúce príliš dlho, pretože priveľa tepla môže viesť k zhoršenej funkcii orgánov aj k poškodeniu mozgu, varuje americký Národný inštitút zdravia.

Prírodným ochladzovacím systémom tela je potenie. Ak však svoju teplotu nedokáže znížiť dostatočne rýchlo, nastáva zvýšené riziko vzniku choroby súvisiacej s teplotou, takzvanej hypertermie.

Jej príznaky zahŕňajú úpal, kŕče aj opuch z tepla. Prípravili sme pre vás päť základných tipov, ako môžete pomôcť svojmu telu, aby sa ľahšie ochladilo.

1. Dodržujte správny pitný režim

Prvý spôsob, akým môžete rýchlo ochladiť svoje telo, je dostatočný príjem tekutín. Zdravý dospelý človek by ich ma za deň vypíť približne dva litre.

Ak však počas dňa vyvíjate väčšiu fyzickú námahu, konzumujete potraviny s väčším množstvom soli alebo trávite veľa času na slnku, mali by ste prijímať aj viac vody.

Na pitný režim by ste nemali zabúdať ani na cestách, či už ide o niekoľkohodinový výlet, alebo len o cestu do práce.

Lekári upozorňujú, že zvýšený príjem tekutín je dôležitý aj v prípade, že trpíte ochorením spôsobeným hnačkou, zvracaním alebo horúčkou.

Najvhodnejšími nápojmi sú balená stolová a doženšená voda, ale tiež rôzne nesladené čaje alebo riedené ovocné džúsy. Siahnuť môžete aj po vode z vodovodu, ak ju čerpáte z kvalitného

a kontrolovaného zdroja.

2. Obmedzte nápoje s alkoholom, vysokým obsahom cukru a oxidom uhličitým

Z pitného režimu však určite vynechajte alebo obmedzte na minimum nápoje s vysokým obsahom cukru, perlivé vody a alkohol.

Pitie nápojov s vysokým obsahom cukru môže výrazne zvýšiť denný príjem energie a cukru, navyše zvyšuje pocit smádu.

Perlivé vody sú sytené oxidom uhličitým. Tento plyn síce prízvojnovo ovplyvňuje chuť vody, ale môže narušiť zažívacie a vyvolať nepríjemný tlak v tráviacej trubici.

Niekdedy dokonca môže viesť až k bolestiam na hrudníku, ktoré napodobňujú infarkt. V žiadnom prípade by takéto vody rodičia nemali podávať deťom.

V rozumnom množstve môžu perlivé vody povzbudiť funkciu tráviaceho traktu. Ich optimálny denný príjem by však nemal prekročiť pol litra. Minerálky s vyšším obsahom soli by nemali piť ľudia s vysokým krvným tlakom, s obličkovými kameňmi alebo oběhovými problémami.

Lekári tiež upozorňujú, že alkohol v žiadnom prípade nie je súčasťou pitného režimu a mal by sa užívať s mierou. Okrem iného totiž alkoholické nápoje spôsobujú zvýšenú produkciu moču, čím prispievajú k dehydratácii organizmu.

3. Dajte si studenú sprchu a využite mentol

Studená sprcha alebo kúpeľ je ďalším spôsobom, ako môžete rýchlo ochladiť svoje telo. So zaujímavým odporúčaním prišli americkí odborníci. V článku CNN odporúčajú pri sprchovaní po-

Ilustr. foto: TASR/AP

užiť mätové mydlo alebo sprchový gél.

Mentol, ktorý sa nachádza v mäťovom oleji, totiž dokáže oklamať váš mozog tak, že cítite chlad. Tento efekt nastáva aj v prípade, že ho konzumujete.

„Keď si dáte do úst kocku ľadu, vnútorná časť vašich úst a jazyk okamžite zecitlivíte. Ak ju budete mať v ústach dlhšie, pravdepodobne pocítite aj bolesť. Podobný efekt nastane aj v prípade, že začnete jesť mäta priepornú, a to napriek tomu, že má rastlina izbovú teplotu,“ opisuje proces na portáli The Conversation biológka Anwesha Ghoshová z Rochesterskej univerzity v New Yorku.

„Nervy sú elektrickým vedením mozgu, ktoré prenáša informácie vo forme elektrických prúdov. Náš nervový systém je vytvorený tak, aby vnímal zmeny teploty.“

Celý súbor nervov, ktoré vedú z kože do mozgu, slúži na prenos informácií o teplote. Receptor, ktorý vníma zmenu teploty, sa nazýva TRPM8 a nachádza sa vo všetkých nervových bunkách citlivých na chlad,“ hovorí.

Nedkyňa vysvetľuje, že tento receptor aktivujú nielen klesajúce teploty, ale aj mentol.

„Aj mentol, ktorý sa nachádza v mäte a v mäťových olejoch, sa môže naviazat na TRPM8 a aktivovať ho.“

V skutočnosti bol TRPM8 prvýkrát objavený ako proteín, ktorý reaguje na mentol, až neskôr bola objavená aj jeho úloha pri snímaní poklesu teploty,“ dodáva.

4. Prikladajte si studenú utierku na krk či na zápästia

Ochladiť svoje telo môžete aj tým, že si položíte studenú utierku alebo ľadové vrecko na zápästie alebo okolo krku.

Tieto časti sú takzvanými pulznými bodmi, kde sa blízko pokožky nachádzajú krvné cievy, takže sa rýchlejšie ochladíte.

Medzi tieto body patrí aj podpažie a oblasť slabín. Chladenie na týchto miestach používajú zdravotníci pri pacientoch, ktorí trpia silným úpalom.

5. Zamyslite sa pri výbere oblečenia

Na prvý pohľad môžu byť pre mnohých ľudí lákavé rôzne umelé tkaniny. Sú tenké, pôsobia vzdušne a chladivo. Problémom však je to, že umelé materiály ťažko prepúšťajú vzduch a pokožka sa pod nimi často „dusi“.

Odborníci odporúčajú v horúcich dňoch siahnuť po bavline, ktorá je jedným z najprirodzenejších materiálov. Vhodným materiálom môže byť nielen na oblečenie, ale aj na obliečky či príkrývky.

Denisa Kolenicová

PRI CESTE SA POHYBOVALA MEDVEDICA S MLADÝMI, MALA BYŤ AGRESÍVNA

KLAČNO V stredu dopoludnia zverejnila obec Kláčno na sociálnej sieti mimoriadny oznam. Vyzývala v ňom ľudí, aby boli ostražití za dedinou smerom na Vrúcku.

„Medzi vodojemom a odbočkou na starú cestu sa pohybuje agresívna (zúrivá) medvedica s dvomi mladými,“ uviedla obec.

Samospráva preto žiada obyvateľov o maximálnu opatrnosť a zvýšenú pozornosť pri prechádzaní daným smerom.

Starosta Kláčna Jozef Ďuriš pre MY Noviny spresnil, že informáciu o tejto situácii

dostal ráno telefonicky.

„Že sa pohybuje agresívna medvedica po ceste. Tak som to išiel overiť. A oza! behali po ceste. Keď som prišiel bližšie k priekope, ona zúri-la,“ opísal Ďuriš.

Možná príčina

Ako ďalej uviedol, medvedica bola zrejme od krvi. Preto sa domnieva, že nedávno strhla nejakú vysokú zver či iné zviera. „Pravdepodobne to mala tam niekde nablízku a vyrusovali ju autá, preto mohla byť agresívna,“ domnieva sa starosta.

Situáciu okamžite riešil.

Medvedica pri cestv v Kláčne. Foto: Jozef Ďuriš

Obec na udalosť upozornila obyvateľov a kontaktovala poľovníkov, policajtov aj zášahový tím pre medveďa zvereného zariadenia, monitorujeme ju,“ skonštatoval Andrej Vojtás z južného zášahového tímu pre medveďa hnedého. V tejto veci

budú ešte komunikovať s vedením obce a následne zvolia ďalší postup.

V tomto prípade podľa starostu zrejme ide o medvedicu, ktorú už v obci poznajú. V uplynulých dňoch zaznamenali obyvatelia Kláčna ďalšie škody na cho-

vaných sľepkách. Na svedomí to môže mať spomínaná medvedica.

Nejde však o ojedinelý prípad, keď mali ľudia z Kláčna problém s medveďmi. Nedávno sme informovali o tom, že jeden z miestnych ľudí práve pre medveďa prestal chovať ovce. „Do jesene som ovce dochoval. Nemienim kŕmiť medveďe,“ ozrejmil nedávno Ladislav Leitman, ktorý má dom tesne vedľa lúky a lesa v Kláčne.

Problémy majú dlhodobé

Poukázal na to, že aj jeho su-

sedia sa pravidelne stretávajú s tým, že medveďe im robia škody na chovaných zvieratách. Medveďe v Kláčne strhli už ovce, zajace, sľepky aj kačky.

Aj keď starostovia situáciu s kompetentnými riešia dlhodobou, pre udalosť zo stredu dňového rána sa rozhodli stretnúť. Od poľovníkov si vyžiadali informácie o počte medveďov, ktorí sa na ich území pohybujú. Na stretnutí situáciu prediskutujú a výstup plánujú zaslať na ministerstvo životného prostredia a ďalšie kompetentné orgány.

Igor Roško

KRÁTKE SPRÁVY Z NÁŠHO KRAJA: MESTÁ, OBCE A ULICE

🗉 26. 7. 2022, Zdroj: **Trenčianske noviny**, Strana: 6, Vydavateľ: **Petit Press, a.s.**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Dosah: 203 116 GRP: 4,51 OTS: 0,05 AVE: 1659 Eur

TRENČÍN OPITÝ MUŽ HAVAROVAL

Obvineniu z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky bude čeliť 25-ročný vodič, ktorého policajti prichytili opitého za volantom. Na Elektríkovej ulici v Trenčíne navyše nerešpektoval policajné výzvy na zastavenie, ale po niekoľkých stovkách metrov skončil so svojím autom mimo vozovky.

Vodič za volantom Škody Felicia sa snažil uniknúť policajnej hliadke, ktorej sa jeho spôsob jazdy zdal podozrivý.

„Po prejení pravotočivej zákruty na už rovnom úseku cesty stratil kontrolu nad vozidlom. Prešiel cez protismernú časť vozovky, zišiel s vozidlom vľavo mimo cesty do trávy, kde narazil do kmeňa stromu.

Bezprostredne po dopravnej nehode bol políciou vyzvaný na podrobenie sa dychovej skúške.

Tá skončila s pozitívnym výsledkom 1,02 promile alkoholu,“ uviedla k prípadu trenčianska krajská polícia na sociálnej sieti.

Vodič sa pri nehode nezranil, vznikla len škoda na vozidle. „Muž bol políciou na mieste obmedzený na osobnej slobode a bolo mu zadržané vodičské oprávnenie,“ doplnila polícia.

TRENČÍN SENIOROV UČILI PRÁCU S PC

Takmer deväť desiatok seniorov z Trenčianskeho samosprávneho kraja (TSK) získalo osvedčenie o absolvovaní školenia digitálnej zručnosti.

Informoval o tom predseda trenčianskej organizácie Jednoty dôchodcov na Slovensku Ján Skyba.

S projektom na zdokonalenie digitálnych zručností seniorov prišla Jednota dôchodcov Slovenska v spolupráci s Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie (MIRRI) SR.

Priestory na projekt poskytla Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka (TnUAD) v Trenčíne, jedno zo školení sa uskutočnilo aj v Považskej Bystrici.

„Odbornú literatúru poskytol autorský kolektív **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Po 15 hodinách vysvetľovania a oboznamovania sa s počítačom je teraz na senioroch, ako budú nadobudnuté vedomosti rozvíjať a zdokonaľovať.

Vyvrcholením školenia digitálnych zručností bolo odovzdávanie osvedčení o absolvovaní školenia, ktoré získalo 86 úspešných seniorov,“ uviedol Skyba.

BECKOV NA CESTE HOREL KAMIÓN

Deväť hasičov z Nového Mesta nad Váhom a Trenčína zasahovalo vo štvrtok (21. 7.) predpoludním pri požiari kamióna na ceste I/61 pri Beckove.

Ako informoval hovorca Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Trenčíne Marián Petřík, vodič stihol z kabíny vyskočiť.

Ešte pred príchodom hasičov sa neúspešne pokúšal požiari zlikvidovať hasiacim prístrojom.

„Hasiči zasahujúci v dýchacích prístrojoch postupne nasadili tri hasebné prúdy za účelom lokalizácie požiaru ťahača a ochladzovania palivových nádrží, ktoré po častiach vybuchovali.

Ďalšie tri hasebné prúdy boli nasadené na hasenie požiarom zasiahnutého dreva.

To sa nachádzalo na návese vozidla,“ priblížil zásah Petřík.

Po likvidácii požiaru hasiči kamión skontrolovali termovíznou kamerou.

Z nádrže do zberných nádob postupne prečerpali prevádzkové kvapaliny.

Neskôr asistovali aj pri prekládke dreva. Príčina vzniku požiaru je v štádiu zisťovania.

TRENČÍN KONTAJNERY OPĀŤ UMÝVAJÚ

Kompostovateľné vrecia, ktoré vkladali do nádob na bioodpad v Trenčíne, sa neosvedčili. Mesto preto opäť začalo na sídliskách s umývaním bionádob. Informovala o tom trenčianska hovorkyňa Erika Ságová.

„Kompostovateľné vrecia, ktoré sa do bionádob vkladali na začiatku júna na minimalizovanie negatívnych dôsledkov ako zápach a riziko vytekania, sa počas testovacieho obdobia neosvedčili. Pod ťarchou odpadu často skončili roztrhnuté a spadnuté dole v nádobe a neplnili svoj účel. Od júla sa preto kompostovateľné vrecia do bionádob už nekladajú. Mesto radšej zvolilo umývanie nádob,“ uviedla hovorkyňa.

V bionádobách sa podľa nej počas testovacieho obdobia objavili aj odpady, ktoré do hnedých nádob nepatria, ako obaly, plasty, igelitové vrecia či sklo. Voľným okom viditeľné nevhodné odpady pracovníci zberovej spoločnosti z bioodpadu vyberajú.

NOVÉ MESTO NAD VÁHOM KONTROLOVALI VODIČOV

Spolu 378 vodičov skontrolovali policajti počas piatkovej (22. 7.) dvojhodinovej rannej dopravnej akcie na cestách okresu Nové Mesto nad Váhom.

Informovala o tom trenčianska krajská polícia na sociálnej sieti.

Policajná akcia trvala od 6:30 do 8:30 a bola zameraná najmä na kontrolu dodržiavania zákazu požívania alkoholu pred a počas vedenia vozidla, používania bezpečnostných pásov, ale aj na pátranie po hľadaných osobách či odcudzených vozidlách.

„Policajti zistili celkom troch vodičov jazdiacich pod vplyvom alkoholu, jeden z nich nafúkal 1,02 promile, zvyšní dvaja mali dychovú skúšku s výsledkom do 1 promile.

Jeden vodič nebol pripútaný bezpečnostným pásom, za iné priestupky boli pokutovaní štyria vodiči,“ uviedla polícia s tým, že na akcii sa zúčastnilo 23 príslušníkov poriadkovej a dopravnej polície.

DUBNICA NAD VÁHOM NA DIALNICI HORELO AUTO

Päťica dubnických hasičov zasahovala v stredu predpoludním pri požari osobného motorového vozidla na diaľnici D1 pri Dubnici nad Váhom.

Ako informoval hovorca Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Trenčíne Marián Petřík, pri požari sa nikto nezranil.

Hasiči našli horiaci automobil odstavený na krajnici diaľnice v smere do Žiliny.

Oheň zasiahol motorovú časť ako aj palubnú dosku. „Požiar sa postupne rozšíril aj na trávnatý porast v blízkosti diaľnice.

Dubníckí hasiči zasahujúci v dýchacích prístrojoch zabezpečili miesto udalosti a za účelom likvidácie požiaru nasadili dva hasebné prúdy,“ uviedol k zásahu Petřík.

Hasiči následne vozidlo skontrolovali termovíznou kamerou, zlikvidovali skryté ohniská a postihnutý automobil odvetrali. Príčina vzniku požiaru je v štádiu zisťovania.

(TASR, SITA, BCH) foto:archív SME, Jana Némethová, Maroš Buchel, trencin.sk, Martin Pavelek, HaZZ Trenčín

Svoje články a fotografie môžete poslať emailom na: erik.stopka@petitpress.sk.

KRÁTKE SPRÁVY Z NÁŠHO KRAJA: MESTÁ, OBCE A ULICE

TREŇČÍN

OPITÝ MUŽ HAVAROVAŁ

Obvineniu z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky bude čeliť 25-ročný vodič, ktorého policajti prichytili opitého za volantom. Na Elektríknej ulici v Trenčíne navyše nerešpektoval policajnej výzvy na zastavenie, ale po niekoľkých stovkách metrov skončil so svojim autom mimo vozovky. Vodič za volantom Skody Felicia sa snažil uniknúť policajnej hliadke, ktorej sa jeho spôsob jazdy zdal podozrivý. „Po prejení pravotočivej zákruty na už rovnom úseku cesty stratil kontrolu nad vozidlom. Prešiel cez proti-

smernú časť vozovky, zišiel s vozidlom vľavo mimo cesty do trávy, kde narazil do kmeňa stromu. Bezprostredne po dopravnej nehode bol policiou vyvolaný na podozrenie sa dychovej skúške. Tá skončila s pozitívnym výsledkom 1,02 promile alkoholu,“ uviedla k prípadu trenčianska krajská polícia na sociálnej sieti. Vodič sa pri nehode nezranil, vznikla len škoda na vozidle. „Muž bol policiou na mieste obmedzený na osobnej slobode a bolo mu zadržané vodičské oprávnenie,“ doplnila polícia.

TREŇČÍN

SENIOROV UČILI PRÁCU S PC

Takmer deväť desiatok seniorov z Trenčianskeho samosprávneho kraja (TSK) získalo osvedčenie o absolvovaní školenia digitálnej zručnosti. Informoval o tom prededa trenčianskej organizácie Jednoty dôchodcov na Slovensku Ján Skyba. S projektom na zdokonalenie digitálnych zručností seniorov prišla Jednota dôchodcov Slovenska v spolupráci s Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie (MIRRI) SR. Priestory na projekt poskytla Trenčianska univer-

zita Alexandra Dubčeka (TnUAD) v Trenčíne, jedno zo školení sa uskutočnilo aj v Považskej Bystrici. „Odbornú literatúru poskytol autorský kolektív Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Po 15 hodinách vysvetľovania a oboznamovania sa s počítačom je teraz na senioroch, ako budú nadobudnuté vedomosti rozvíjať a zdokonaľovať. Vyvrcholením školenia digitálnych zručností bolo odovzdávanie osvedčení o absolvovaní školenia, ktoré získalo 86 úspešných seniorov,“ uviedol Skyba.

BECKOV

NA CESTE HOREL KAMIÓN

Deväť hasičov z Nového Mesta nad Váhom a Trenčína zasahovalo vo štvrtok (21. 7.) predpoludním pri požiari kamióna na ceste I/61 pri Beckove. Ako informoval hovorca Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Trenčíne Marián Petrik, vodič stihol z kabíny vyskočiť. Ešte pred príchodom hasičov sa neúspešne pokúsil požiari zlikvidovať hasiacim prístrojom. „Hasiči zasahujúci v dýchacích prístrojoch postupne nasadili tri hasené prúdy za účelom lokalizácie po-

žiari fahača a ochladzovania palivových nádrží, ktoré po častiach vybuchovali. Ďalšie tri hasené prúdy boli nasadené na hasenie požiarom zasiahnutého dreva. To sa nachádzalo na nivelese vozidla,“ priblížil zásah Petrik. Po likvidácii požiaru hasiči kamión skontrolovali termovíznou kamerou. Z nádrže do zberných nádob postupne prečerpali prevádzkové kvapaliny. Neskôr asistovali aj pri prekládke dreva. Príčina vzniku požiaru je v štádiu zisťovania.

TREŇČÍN

KONTAJNERY OPĀŤ UMÝVAJÚ

Kompostovateľné vrecia, ktoré vkladali do nádob na bioodpad v Trenčíne, sa neosvedčili. Mesto preto opäť začalo na sídliskách s umývaním bionádob. Informovala o tom trenčianska hovorkyňa Erika Šágová. „Kompostovateľné vrecia, ktoré sa do bionádob vkladajú na začiatku júna na minimalizovanie negatívnych dôsledkov ako zápach a riziko vytekajú, sa počas testovacieho obdobia neosvedčili. Pod farchou odpadu často skončili roztrhané

a spadnuté dole v nádobe a neplnili svoj účel. Od júla sa preto kompostovateľné vrecia do bionádob už nekladajú. Mesto radšej zvolilo umývanie nádob,“ uviedla hovorkyňa. V bionádobách sa podľa nej počas testovacieho obdobia objavili aj odpady, ktoré do hnedých nádob nepatria, ako obaly, plasty, igelitové vrecia či sklo. Volným okom viditeľné nevhodné odpady pracovníci zberovej spoločnosti z bioodpadu vyberajú.

NOVÉ MESTO NAD VÁHOM

KONTROLOVALI VODIČOV

Spolu 378 vodičov skontrolovali policajti počas piatkovej (22. 7.) dvojhodinovej rannej dopravnej akcie na cestách okresu Nové Mesto nad Váhom. Informovala o tom trenčianska krajská polícia na sociálnej sieti. Policajná akcia trvala od 6:30 do 8:30 a bola zameraná najmä na kontrolu dodržiavania zákazu požívania alkoholu pred a počas vedenia vozidla, používania bezpečnostných pásov, ale aj na pátranie po hľadaných oso-

bách či odcudzených vozidlách. „Policajti zistili celkom troch vodičov jazdiacich pod vplyvom alkoholu, jeden z nich nafúkal 1,02 promile, zvyšní dvaja mali dychovej skúšky s výsledkom do 1 promile. Jeden vodič nebol pripútaný bezpečnostným páskom, za iné priestupky boli pokutovaní štyria vodiči,“ uviedla polícia s tým, že na akcii sa zúčastnilo 23 príslušníkov poriadkovej a dopravnej polície.

DUBNICA NAD VÁHOM

NA DIAĽNICI HORELO AUTO

Päťica dubníckych hasičov zasahovala v stredu predpoludním pri požiari osobného motorového vozidla na diaľnici D1 pri Dubnici nad Váhom. Ako informoval hovorca Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Trenčíne Marián Petrik, pri požiari sa nikto nezranil. Hasiči našli horiaci automobil odstavený na krajnici diaľnice v smere do Žiliny. Obeň zasiahol motorový časť ako aj palubnú dosku.

„Požiari sa postupne rozšíril aj na trávnatý porast v blízkosti diaľnice. Dubnícki hasiči zasahujúci v dýchacích prístrojoch a za účelom likvidácie požiaru nasadili dva hasené prúdy,“ uviedol k zásahu Petrik. Hasiči následne vozidlo skontrolovali termovíznou kamerou, zlikvidovali skryté ohniská a postihnutý automobil odvezli. Príčina vzniku požiaru je v štádiu zisťovania.

☛ (TASR, SITA, BCh) ☛ foto: archív SME, Jana Némethová, Maroš Buchel, trenčín.sk, Martin Pavelek, HAZZ Trenčín

Svoje články a fotografie môžete poslať emailom na: erik.stopka@petitpress.sk

BASKETBALOVÝ KLUB MLÁDEŽE JUBILUJE

☐ 26. 7. 2022, Zdroj: **Žilinské noviny**, Strana: 36, Vydavateľ: **Petit Press, a.s.**, Autor: **Ján Hatala**, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: 203 116 GRP: 4,51 OTS: 0,05 AVE: 1518 Eur

ŽILINA Pred desiatimi rokmi, v máji 2012, vznikol v Žiline nový športový subjekt – Basketbalový klub mládeže, orientujúci sa na športovú prípravu dievčat. V klube začínali s dievčenskou prípravkou, v nedávno skončenej sezóne mal žilinský BKM už tri družstvá v súťažiach SBA a na konte striebornú medailu z M SR, detské prípravky a skupinu zanietených trénerov.

Predsedom úspešne sa rozvíjajúceho klubu je Ing. Pavol Gerát (zároveň aj trénerom), manažérom Ing. Peter Herman. O športový rast dievčat sa starajú tréneri Ľudovít Košťial, Ing. Zuzana Kubelová, Norbert Janíček, Krzysztof Przybyszewski a Jozef Adamík. K nim ešte treba pripočítať asistentky trénerov Vanessu Gašpierikovú a Denisu Bajtošovú.

Optimistická klubová vízia počíta s tým, že v priebehu niekoľkých rokov bude mať BKM – tak ako MBK Victoria v chlapčenskom basketbale – kompletnú pyramídu družstiev, na vrchole ktorej bude ženský tím.

V klube vedia, čo chcú a svoju prácu robia veľmi dobre a preto je reálny predpoklad, že veľké úlohy – lebo tie dnes v atmosfére a situácii, v akej je spoločnosť, sú naozaj veľkými – úspešne zvládnu.

Basketbalový klub mládeže Žilina priblížime našim čitateľom prostredníctvom rozhovoru s jeho predsedom a trénerom Ing. Pavlom Gerátom.

Mohli by ste na úvod krátko charakterizovať uplynulú sezónu vo vašom klube?

V prvom rade sme veľmi radi, že nám covid konečne umožnil takmer normálne trénovať. Bol tam síce koncom minulého roka výpadok cca 6 týždňov, ale v porovnaní s rokmi predtým to bola vlastne normálna sezóna zakončená regulárnymi majstrovstvami Slovenska.

Zanechal covid na vašom klube nejaké následky?

Dotkol sa nás výrazne. Počas posledných dvoch rokov sa nám rozpadli dve vekovo najstaršie družstvá, ženy a potenciálne kadetky. Sčasti to bolo aj tým, že v tomto kritickom období práve končili základnú, resp. strednú školu, takže viaceré odišli študovať mimo Žilinu. Ale myslím si, že hlavný problém bol v tom, že počas dlhých tréningových a zápasových výpadkov stratili motiváciu a našli si iné záujmy – priority. Veľmi ma to mrzí, lebo klub do ich športovej prípravy vložil obrovské úsilie a nemalé finančné prostriedky. Nie sme však žiadna výnimka, podobné správy máme aj z ostatných basketbalových klubov. Veľmi to poškodilo celý náš šport, určite nielen basketbal.

A ako sa darilo klubu v uplynulej sezóne po športovej stránke?

Nad očakávanie. V čase nástupu covidu sme mali dobre rozbehnuté prípravky a z toho sme v tejto sezóne ťažili. V regionálnej súťaži sme mali tri družstvá a všetky svoju súťaž vyhrali. Naše najmladšie dievčatá (kategória U11, pozn. red.) skončili na majstrovstvách Slovenska štvrté, družstvo starších mini získalo na M SR strieborné medaily, čo je v desaťročnej histórii nášho klubu zatiaľ najväčším úspechom. Tretie naše družstvo, žiačky (U14), svoju súťaž vyhralo, ale nemalo nárok na postup, lebo sme v ňom mali aj dve staršie dievčatá. Nemali sme ich kam zaradiť, lebo staršie družstvo sa rozpadlo. Výkonnosť by sa však na M SR nestratilo, lebo napríklad Banská Bystrica, ktorú sme štyrikrát v súťaži porazili, skončila na M SR štvrtá.

Máte medzi dievčatami aj adeptky na slovenskú reprezentáciu?

Áno, pokladáme tiež za veľký úspech, že dve naše hráčky sú v širšom výbere reprezentácie v kategórii U14. Pri konkurencii (aj lobbingu) tradičných a silných klubov z Ružomberka, Košíc, Banskej Bystrice, Šamorína, Trnavy či Bratislavy to určite nie je žiadna samozrejmosť. Navyše, aj u mladších dievčat máme niekoľko veľmi šikovných hráčok, u ktorých predpokladáme, že časom dosiahnu vysokú úroveň a presadia sa aj na celoštátnej, resp. medzinárodnej scéne.

Ako vidíte budúcu sezónu?

Momentálne som veľký optimista. Verím, že v najbližšej sezóne budeme opäť reálne bojovať o medaily na majstrovstvách Slovenska. Darí sa nám, v súčasnosti u nás trénuje vrátane prípravky takmer 90 dievčat a v najbližšej sezóne plánujeme prihlásiť do súťaží až päť družstiev, ktoré aj dokážeme pokryť kvalifikovanými trénermi. Paradoxne, najväčší záujem dievčat (aj ich rodičov) máme v kategórii U15, kde už všetky záujemkyne ani nevieme prijať. Nové zaradíme do družstva iba v mimoriadnom prípade. V ostatných vekových kategóriách majú družstvá 15 až 18 hráčok, tu je ešte určitý priestor prijať nové dievčatá.

Ako sa o vás nové dievčatá dozvedia?

Viaceré k nám prídu prostredníctvom kamarátok, ktoré sú u nás spokojné a v klube sa im páči. Trénujeme na Hájiku, v Závodí, aj na Karpatskej. Sme veľmi aktívni aj na sociálnych sieťach. Ale myslím si, že najpodstatnejšie je, že za tých desať rokov sme si vybudovali seriózny imidž. Nechceme od rodičov vyťahovať čo najviac peňazí, snažíme sa náklady držať v najmenšej možnej miere a vytvárať

dievčatám prostredie, kde sa im páči a kam chodia rady. Veríme, že najlepšou reklamou je práve spokojnosť našich dievčat a ich rodičov.

Kde trénujete a ako sa k vám nové dievčatá môžu prihlásiť?

Trénujeme v Závodí, na Hájiku, na Karpatskej a v Budatíne. Presný rozpis, ktoré družstvo kde a kedy trénuje, je dostupný na našom webe: www.bkmzilina.sk. Máme na ňom aj kontakty na trénerov či funkcionárov klubu, na ktorých sa možno s dôverou obrátiť. Dieťa je ideálne prihlásiť vo veku 7 až 10 rokov.

Aká je spolupráca s rodičmi?

Veľmi dobrá. Rodičia síce platia relatívne nízke členské (vo výške 90 eur ročne), ale pomáhajú nám s logistikou na zápasy, turnaje, pri organizácii domácich podujatí a podobne. Od štátu dostávame cez SBA len symbolickú podporu, finančne nám pomáha najmä mesto a určité prostriedky dostávame aj prostredníctvom 2 %.

Akú máte víziu do budúcnosti?

Vidíme pred sebou štyri veľké, hlavné úlohy:

1. Presadiť v klube rýchly, nátlakový a atraktívny basketbal so snahou vnútiť súperovi náš spôsob hry a nielen reagovať na súpera. Teda presadiť taký basketbal, ktorý nás bude všetkých baviť, pritiahne divákov a sponzorov.
2. Dobudovať mládežnícku pyramídu družstiev po ročníkoch základnej školy a k tomu kadetky a juniorky.
3. V horizonte 4 až 5 rokov vytvoriť družstvo žien. Preto však budeme potrebovať okrem širokého kádra hráčov aj silného a zodpovedného finančného partnera.
4. Vybudovať v Žiline baštu dievčenského basketbalu, ktorá bude vychovávať reprezentantky Slovenska, kam budú všetky družstvá chodiť s rešpektom a diváci za dobrým basketbalom.

BILANCIA DRUŽSTIEV BKM ŽILINA V SÚŤAŽIACH SBA V SEZÓNE 2021/2022

MLADŠIE MINIŽIAČKY

Majstrovstvá Slovenska, základná časť, skupina Stred, konečná tabuľka:

1. BKM Žilina 12 12 0 644:200 24 2. Orava BasCats 12 7 5 350:375 19 3. Banská Bystrica 12 4 8 225:474 16 4. Ružomberok 12 1 11 266:436 13

Majstrovstvá Slovenska, finálový turnaj v Bardejove v dňoch 3. až 5. júna:

Štvrťfinále: BKM Žilina – BK ŠKP 08 Banská Bystrica 85:23 (43:7)

Semifinále: BKM Žilina – BK AŠK Slávia Trnava 45:60 (24:29)

O 3. miesto: BKM Žilina – ŠBK Šamorín 42:55 (27:37)

Konečné poradie: 1. Young Angels Košice, 2. BK AŠK Slávia Trnava, 3. ŠBK Šamorín, 4. BKM Žilina, 5. BKM Bardejov, 6. BasCats Orava, 7. CBK Košice, 8. BK ŠKP 08 Banská Bystrica.

STARŠIE MINIŽIAČKY

Majstrovstvá Slovenska, základná časť, skupina Východ, konečná tabuľka:

1. Žilina 20 17 3 988:479 37 2. Ružomberok 20 17 3 1023:494 37 3. Young Angels Košice 20 13 7 882:629 33 4. Poprad 20 8 12 712:829 28 5. Bardejov 18 3 15 439:720 21 6. TYDAM **UPJŠ** Košice 18 0 18 170:1063 18

O poradí na 1. a 2. mieste rozhodli vzájomné zápasy.

Majstrovstvá Slovenska, finálový turnaj v Trnave v dňoch 24. až 26. júna v Trnave:

Štvrťfinále: BKM Žilina – MBK Stará Turá 89:35 (59:9)

Semifinále: BKM Žilina – Young Angels Košice 66:55 (22:14)

O 1. miesto: BKM Žilina – MBK Ružomberok 41:54 (18:18)

Konečné poradie: 1. MBK Ružomberok, 2. BKM Žilina, 3. BK AŠK Slávia Trnava, 4. Young Angels Košice, 5. BK Slovan Bratislava, 6. MBK Stará Turá, 7. BAM Poprad, 8. BK AŠK 08 Banská Bystrica.

Káder strieborných dievčat BKM Žilina: Koristová, Rumanová, Harantová, Klimková, Tolnayová, Papajová, Kubelová, Šmihovská, Lipovská, Adamíková, Belčíková, Krššáková, Jaroščiaková, Kubošová, Macúchová, Rybárska, Syneková a Trnovcová. Trénermi družstva sú Ľudovít Košťál a Zuzana Kubelová.

ŽIAČKY

Majstrovstvá Slovenska, základná časť, skupina Stred, konečná tabuľka:

1. Žilina 24 19 5 1162:841 43 2. Lučenec 24 17 7 967:808 41 3. Banská Bystrica 24 14 10 890:756 38 4. Trnava 24 13 11 876:766 37 5. Nitra 24 13 11 1086:870 37 6. Handlová 24 3 21 526:956 27 7. Trenčín 24 3 21 560:956 27

Momentka z turnaja v Trnave. Foto: Archív podujatia Predseda BKM Žilina Ing. Pavol Gerát. Foto: BKM Žilina

Autor: Ján Hatala

BASKETBALOVÝ KLUB MLÁDEŽE JUBILUJE

ŽILINA Pred desiatimi rokmi, v máji 2012, vznikol v Žiline nový športový subjekt – Basketbalový klub mládeže, orientujúci sa na športovú prípravu dievčat. V klube začínali s dievčenskou prípravkou, v nedávno skončenej sezóne mal žilinský BKM už tri družstvá v súťažiach SBA a na konte striebornú medailu z M SR, detské prípravky a skupinu zanietených trénerov.

Preddsedom úspešne sa rozvíjajúceho klubu je Ing. Pavol Gerát (zároveň aj trénerom), manažérom Ing. Peter Hérman. O športový rast dievčat sa starajú tréneri Ľudovít Košťál, Ing. Zuzana Kubelová, Norbert Janiček, Krzysztof Przybyzweński a Jozef Adamčík. K nim ešte treba pripočítať asistentky trénerov Vanessu Gasperičkovú a Denisu Bažtojkovú.

Optimistická klubová vizia počíta s tým, že v priebehu niekoľkých rokov bude mať BKM – tak ako MBK Victoria v chlapčenském basketbale – kompletnú pyramídu družstiev, na vrchole ktorej bude ženský tím. V klube vedia, čo chcú a svoju prácu robia veľmi dobre a preto je reálny predpoklad, že veľké úlohy – lebo tie dnes v atmosfére a situácii, v akej je spoločnosť, sú naozaj veľkými – úspešne zvládnu.

Basketbalový klub mládeže Žilina približne našim čitateľom prostredníctvom rozhovoru s jeho preddsedom a trénerom Ing. Pavlom Gerátom.

Mohli by ste na úvod krátko charakterizovať uplynulú sezónu vo vašom klube?

V prvom rade sme veľmi radi, že nám covid konečne umožnil takmer normálne trénovať. Bol tam síce koniec minulého roka výpadok cca 6 týždňov, ale v porovnaní s rokmi predtým to bola vlastne normálna sezóna zakončená regulárnymi majstrovstvami Slovenska.

Zanechal covid na vašom klube nejaké následky?

Došlo ka nás výrazne. Počas posledných dvoch rokov sa nám rozpadli dve vekovo najstaršie družstvá, ženy a potenciálne kadetky. Šťastí to bolo aj tým, že v tomto kritickom období práve končili základnú, resp. strednú školu, takže viaceré odšli študovať mimo Žilinu. Ale myslím si, že hlavný problém bol v tom, že počas dlhých tréningových a zápasových výpadkov stratili motiváciu a našli si iné záujmy – priority. Veľmi ma to mrzí, lebo klub do ich športovej prípravy vložil obrovské úsilie a nemalé finančné prostriedky. Nie sme však žiadna výnimka, podobné správy máme aj z ostatných basketbalových klubov. Veľmi to poškodilo celý náš

Momentka z turnaja v Trnave. Foto: Archív podujatia

šport, určite nielen basketbal.

A ako sa darilo klubu v uplynulej sezóne po športovej stránke?

Nad očakávanie. V čase nášho covidu sme mali dobre rozbehnuté prípravky a z toho sme v tejto sezóne fašili. V regionálnej súťaži sme mali tri družstvá a všetky svoju úlohu vyhrali. Naše najmladšie dievčatá (kategória U11, pozn. red.) skončili na majstrovstvách Slovenska štvrté, družstvo starších mláď ziskalo na M SR strieborné medaily, čo je v desaťročnej histórii nášho klubu zatiaľ najväčším úspechom. Tretie naše družstvo, žiačky (U14), svoju úlohu vyhralo, ale nemalo nárok na postup, lebo sme v ňom mali aj dve staršie dievčatá. Nemali sme ich kam zaradiť, lebo staršie družstvo sa rozpadlo. Výkonnostne by sa však na M SR neustratilo, lebo napríklad Banská Bystrica, ktorí sme štyrikrát v súťaži porazili, skončila na M SR štvrté.

Máte medzi dievčatami aj adpekty na slovenskú reprezentáciu?

Áno, pokladáme tiež za veľký úspech, že dve naše hráčky sú v širšom výbere reprezentácie v kategórii U14. Pri konkurencii (aj lobbingu) tradičných a silných klubov z Ružomberka, Košice, Banskej Bystrice, Šamorina, Trnavy či Bratislavy to určite nie je žiadna samozrejmosť. Navyše, aj u mladších dievčat máme niekoľko veľmi šikovných hráčok, u ktorých predpokladáme, že časom dosiahnu vysokú úroveň a presadia sa aj na celoslovenskej, resp. medzinárodnej scéne.

Ako vidíte budúcu sezónu?

Momentálne som veľký optimista. Verím, že v najbližšej sezóne budeme opäť reálne bojovať o medaily na majstrovstvách Slovenska. Dari sa nám, v súčasnosti u nás trénuje vrátane prípravky aj takmer 10 dievčat a v najbližšej sezóne plánujeme prihlásiť do súťaží až

pät družstiev, ktoré aj dokážeme pokryť kvalifikovanými trénermi. Paradoxne, najväčší záujem dievčat (aj ich rodičov) máme v kategórii U15, kde už všetky záujemkyne ani nevieme prijať. Nové zaradíme do družstvá iba v mimoriadnom prípade. V ostatných vekových kategóriách majú družstvá 15 až 18 hráčok, tu je ešte určitý priestor prijať nové dievčatá.

Ako sa o vás nové dievčatá dozvedia?

Viaceré k nám prídu prostredníctvom kamarátok, ktoré sú u nás spokojné a v klube sa im páči. Trénujeme na Hájkú, v Závoďi, aj na Karpatskej. Sme veľmi aktívni aj na sociálnych sieťach. Ale myslím si, že najpodstatnejšie je, že za tých desať rokov sme si vybudovali seriózny imidž. Nechceme od rodičov vytriahnuť čo najviac peňazí, snažíme sa náklady držať v najmenšej možnej miere a vytvárať dievčatám prostredie, kde sa im páči a kam chodia radi. Veríme, že najlepšou reklamou je práve spokojnosť našich dievčat a ich rodičov.

Kde trénujete a ako sa k vám nové dievčatá môžu prihlásiť?

Trénujeme v Závoďi, na Hájkú, na Karpatskej a v Budatine. Presný rozpis, ktoré družstvo kde a kedy trénuje, je dostupný na našom webe: www.bkmzilina.sk. Máme na ňom aj kontakty na trénerov či funkcionárov klubu, na ktorých sa možno s dôverou obrátiť. Dieťa je ideálne

Preddsedu BKM Žilina Ing. Pavol Gerát. Foto: BKM Žilina

BK ŠKP 08 Banská Bystrica 85:23 (43:7)

Semifinále: BKM Žilina – BK AŠK Slávia Trnava 45:60 (24:29)

0. miesto: BKM Žilina – ŠBK Šamorín 42:55 (27:37)

Konečné poradie: 1. Young Angels Košice, 2. BK AŠK Slávia Trnava, 3. ŠBK Šamorín, 4. BKM Žilina, 5. BKM Bardejov, 6. BasCats Orava, 7. CBK Košice, 8. BK ŠKP 08 Banská Bystrica.

STARŠIE MINIŽIAČKY

Majstrovstvá Slovenska, základná časť, skupina Východ, konečná tabuľka:

1. Žilina	20 D 3	388 475 37
2. Ružomberok	20 D 1	102 494 37
3. Young Angels Košice	20 D 7	382 828 33
4. Poprad	20 E 12	72 823 23
5. Bardejov	18 J 10	430 700 20
6. TISMAK Újpesti Kölcse	18 D 10	10 301 18

O poradi na 1. a 2. mieste rozhodli vzájomné zápasy.

Majstrovstvá Slovenska, finálový turnaj v Trnave v dňoch 24. až 26. júna

Štvrtfinále: BKM Žilina – MBK Stará Turá 89:35 (59:9)
Semifinále: BKM Žilina – Young Angels Košice 66:55 (22:14)

0. miesto: BKM Žilina – MBK Ružomberok 41:54 (18:18)

Konečné poradie: 1. MBK Ružomberok, 2. BKM Žilina, 3. BK AŠK Slávia Trnava, 4. Young Angels Košice, 5. BK Slovan Bratislava, 6. MBK Stará Turá, 7. BAM Poprad, 8. BK AŠK 08 Banská Bystrica.

Káder strieborných dievčat BKM Žilina: Korisťová, Rumanová, Harantová, Klímková, Tolnayová, Pappová, Kubelová, Šmihovská, Lipošková, Adamčíková, Belčíková, Kriskáková, Jaroščiková, Kubošová, Macúchová, Rybárska, Šyneková a Trnovcová. Trénermi družstva sú Ľudovít Košťál a Zuzana Kubelová.

ŽIAČKY

Majstrovstvá Slovenska, základná časť, skupina Stred, konečná tabuľka:

1. Žilina	24 D 5	382 841 43
2. Lučenec	24 D 7	97 808 40
3. Banská Bystrica	24 H 10	890 796 38
4. Trnava	24 H 9	876 796 37
5. Nitra	24 D 9	1086 870 37
6. Handová	24 J 2	526 976 27
7. Trenčín	24 J 2	360 896 27

† Ján Hatala

HOKEJOVÝ NÁVRAT PACALAJA

Marek Pacalaj sa po roku strávenom v Martine vracia do Žiliny. Foto: Daniel Stehlik

Prestup hráčov medzi mužstvami ligových rivalov nie sú obvyklé. Tobož, ak ide o odchovancov. Obvyklá však nebola ani situácia, ktorá späť do väčšej svetky priviedla Mareka Pacalaja. Pôvodne mal vo svojej kariére pokračovať v Martine, napokon si však musel hľadať nový angažmán.

A keďže žilinskej obrane chýbala tvrdosť, vedenie klubu zareagovalo a 28-ročný obranca si po roku znovu oblieče zelený dres.

„Pôvodne som mal zostať v Martine, v Máji som sa s klubom dohodol na podmienkach na novú sezónu. Po troch týždňoch mi však volali, že ponuka neplatí a majú pre mňa menší plat, než na akom sme sa dohodli. Trošku ma to zarazilo. Preurčil som letnú prípravu s Martinom a dohodil sme sa, že budem čakať, či pristúpi na moje podmienky. Koncom júna som si na fa-

cebookovej stránke klubu prečítal, že v Martine končím. Vedenie klubu mi ani telefonicky, ani len správoou nedalo vedieť, že naše rokovania skončili. Prišli s vymyslenou informáciou, že odchádzam do maďarskej ligy. Následne sa Fero Skladaný dozvedel, že zňaham novelo pôsobisko. Kontaktoval ma so serióznou ponukou a napokon sme sa dohodli,“ priblížil okolnosti návratu pod Dubeň Marek Pacalaj.

A s akými ambíciami prichádza do staronového pôsobiska? „Určite zakončím sezónu víťazným zápasom. Keď zrejme budem v obrane jedným z najstarších, tak aj odovzdať skúsenosti mladším hráčom. Hceľ by som sa posunil hore,“ zakončil Marek Pacalaj. „A s akými ambíciami prichádza do staronového pôsobiska? „Určite zakončím sezónu víťazným zápasom. Keď zrejme budem v obrane jedným z najstarších, tak aj odovzdať skúsenosti mladším hráčom. Hceľ by som sa posunil hore,“ zakončil Marek Pacalaj. „A s akými ambíciami prichádza do staronového pôsobiska? „Určite zakončím sezónu víťazným zápasom. Keď zrejme budem v obrane jedným z najstarších, tak aj odovzdať skúsenosti mladším hráčom. Hceľ by som sa posunil hore,“ zakončil Marek Pacalaj.“

Detské univerzity na východe každoročne lákajú stovky žiakov [↗](#)

📅 26. 7. 2022, 5:50, Zdroj: kosiceonline.sk [↗](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 2 561 GRP: 0,06 OTS: 0,00 AVE: 437 Eur

Východ Spravodajstvo

Hravou formou sa vzdelávajú aj počas prázdnin.

Vysoké školy na východnom Slovensku aj toto leto organizujú pre žiakov detskej univerzity, ktorých cieľom je hravou formou vzbudiť v nich záujem a podporiť nadšenie pre vedu a vzdelanie. V pondelok (25.7.) začala Univerzita bez hraníc, ktorú pripravila Univerzita Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**) v Košiciach. Do aktuálneho 12. ročníka sa prihlásilo 56 žiakov, pričom päť z nich je z Centra pre deti a rodiny. Hovorkyňa **UPJŠ** Laura Hoľanová pre Košice Online uviedla, že časť včerajšieho programu sa uskutočnila na Fakulte verejnej správy:

„V strede (27.7.) týždňa malí vysokoškoláci zažijú na vlastnej koži simulovaný súdny proces na Právnickej fakulte a návštevou v Botanickej záhrade získajú zaujímavé informácie z ríše rastlín. Štvrtok (28.7.) bude patriť Prírodovedeckej fakulte a zaujímavým pokusom z chémie a fyziky, matematickým príkladom, deti spoznajú plazy, pokúsia sa skonštruovať tepelný stroj a vyskúšajú si svoju prvú mobilnú aplikáciu. Posledný deň (29.7.) strávajú na Filozofickej fakulte, čaká ich historická dielňa či Snehulienka a sedem trpaslíkov.“

Vysoké školy aj toto leto organizujú pre žiakov detskej univerzity / TUKE

Účastníkov Univerzity bez hraníc čakajú aj športové aktivity či slávnostná promócia, pričom dnes zavítajú na Lekársku fakultu **UPJŠ**, čo nám potvrdila jej hovorkyňa Jaroslava Oravcová:

„Na Ústave lekárskej a klinickej biochémie odhalíme deťom mystérium fluorescencie – popíšeme im svetielkujúce molekuly, s ktorými sa môžu aj bežne stretnúť v prírode, napríklad u svetielkujúcich chrobáčikov, ktorým hovoríme mušky svetlušky. V našom Centre simulátorovej a virtuálnej medicíny im vysvetlíme, čo sú simulátory a virtuálna medicína a ako sa využívajú v zdravotníctve a pri výučbe medicíny a ďalších predmetov. Na Ústave lekárskej a klinickej mikrobiológie sa deti dozvedia niečo o vírusoch a baktériách, ktoré nám môžu skomplikovať život a niektoré si budú pozerať aj pod mikroskopom. Na Ústave ošetrovateľstva sa oboznámia so zásadami ošetrovania rán, pričom zistia, čo by nemalo chýbať v domácej lekárničke a vyskúšajú aj použitie pomôcok, ako je pinzeta, nožnice a pean. Poslednou aktivitou bude prednáška nazvaná Cesta k zdravému úsmevu, v rámci ktorej sa dozvedia, z čoho sa skladá ľudský chrup a jednotlivé zuby.“

Deti si mohli vyskúšať prácu pilota a vesmírneho inžiniera / TUKE

Detská univerzita Technickej univerzity v Košiciach s názvom Sme TU pre deti sa uskutočnila od 11. do 15. júla pre 40 žiakov tretieho až piateho ročníka základných škôl. Okrem iného sa mohli porozprávať s robotmi či vyskúšať si prácu pilota a vesmírneho inžiniera.

Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie (UVLF) v Košiciach otvorila 7. júla druhý ročník detskej univerzity. Jej hovorkyňa Zuzana Bobriková skonštatovala, že žiaci sa venovali zaujímavým témam z veterinárskej medicíny aj farmácie:

„Prácu veterinárneho lekára si vyskúšali na modeloch zvierat, ale v nemocnici sa stretli aj so skutočnými zvieracími pacientmi. Spoznali skryté zákutia lekárne, farebný svet roztokov, pripravili si vlastný liek a absolvovali školu pipetovania. Počas ďalších dní si v Jazdeckom areáli UVLF vyskúšali čistenie, vodenie, sedlanie, uzdenie koní aj jazdu v kluse. Spoznali kúzelné bylinky v záhrade liečivých rastlín i včielky. Prenikli do skrytého sveta živočíchov, špeciálne plazov, ale aj svojich kamarátov psíkov. Dozvedili sa, ako sa stať zodpovedným majiteľom domáceho miláčika. Spoznali aj niektoré tajomstvá správnej výroby zdravých mliečnych maškrt a cukrovínok.“

Prešovská univerzita pripravila pestrý program pre takmer 270 žiakov / PU

Jubilejný 15. ročník Prešovskej detskej univerzity začal 11. júla slávnostnou imatrikuláciou. Hovorkyňa PU Anna Polačková povedala, že pre 268 žiakov pripravili pestrý program z oblasti umenia, športu, zdravia, médií či kultúry:

„Vzhľadom na to, že univerzita tento rok slávi 25. výročie svojho vzniku, ústrednou témou tohtoročnej detskej univerzity bolo motto „Už 25 rokov viac ako vzdelanie,“ čomu organizátori prispôsobili aj časť svojich aktivít. Naši najmladší študenti si navrhli prednášky a aktivity, ktoré ich po minulé roky zaujali najviac, a tak sa tešíme, že oni sami sa pričínili o vytvorenie týždňového programu,“ dodala Polačková s tým, že deti sa naučili podávať prvú pomoc, vytvorili svoj prvý videoklip či napísali knihu rozprávok.

